Provinciale Staten

Financiële consequenties externe inhuur:
Kostensoort: N.v.t.
Bedrag:

Financiële consequenties opdracht/uitbesteding:
Kostensoort:
Bedrag:

Gedeputeerde belast met behandeling: mevr. Drs. A. Pijpelink

Vergadering PS: 13 maart 2020
Nr: 20003443
Agenda nr:
Vergadering GS: 28 januari 2020
Nr: 20001772

Onderwerp: Richtingen notitie Klimaatadaptatie: Zeeuwse risico's in beeld

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:
Klimaatadaptatie is door uw Staten en het college van GS als strategische hoofdopgave benoemd. Bedoeling is om eind 2020 een regionale klimaatadaptatie strategie vast te stellen. De aanpak om te komen tot een klimaatadaptatie strategie verloopt via een aantal stappen: kennis opdoen (bijvoorbeeld via stresstesten) - risicodialoog - opstellen van de strategie met uitvoeringsprogramma. Het doel is om dit samen met de netwerkpartners te doen. In dit kader is in 2019 een notitie Netwerksturing vastgesteld. In 2019 zijn klimaatstresstesten uitgevoerd en heeft een risicodialoog plaats gevonden. Op basis hiervan is voorliggende 'Richtingen notitie Klimaatadaptatie: Zeeuwse risico's in beeld' tot stand gekomen. Het is van belang dat PS tijdig de genoemde kwetsbaarheden, mogelijke oplossingen en aanpak onderschrijven en zij eventuele wensen of bedenkingen benoemen. Op basis hiervan wordt in het voorjaar van 2020 gewerkt aan een concept Klimaatadaptatie strategie Zeeland. Deze wordt na de zomer van 2020 opnieuw aan PS ter behandeling aangeboden.

Wat willen we bereiken?
In 2014 is het nationale Deltaprogramma gepresenteerd, een visie van de gezamenlijke overheden in Nederland op de vraag hoe Nederland zich beschermt tegen klimaatverandering. Het Deltaprogramma is een visie voor 2050, met een doorkijk naar 2100.
In navolging op het Deltaprogramma is in 2017 het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie vastgesteld. Hierin staat de ruimtelijke inrichting van Nederland centraal. In 2050 moet de ruimte in ons land zodanig zijn ingericht dat we voorbereid zijn op extreme regenval, langdurige droogte, een grotere kans op hittegolven en een toename van het overstromingsrisico. Nederland dient dan voorbereid te zijn, zodat extreem weer niet tot grote schade en maatschappelijke ontwrichting leidt. Om dat doel te halen moet in 2020 een adaptatiestrategie zijn geformuleerd en geborgd, die vervolgens via concrete maatregelen wordt uitgevoerd. In de regio Zeeland doen we dit samen met alle relevante netwerkpartners. De aanpak hiertoe is eerder vastgesteld in de notitie netwerksturing Klimaatadaptatie.

Waaraan kunnen we zien of alles bereikt is?
Eind 2020 ligt er een Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KaSZ), met een aanpak voor hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen. Deze strategie is opgesteld door alle betrokkenen. De aanpak gebeurd via netwerksturing. Tussentijds komen de resultaten terug naar PS. Voorliggende notitie is hier één van.

statenstukken

V3.1

Wat doen we daarvoor?
De opgave Klimaatadaptatie komt voort uit bovengenoemde Deltaprogramma. Hier wordt via een aantal stappen naar een Klimaatadaptatie Strategie Zeeland toegewerkt:

1. Uitvoeren van Klimaatstresstesten: Alle Zeeuwse overheden voeren uiterlijk medio 2019 een klimaatstresstest uit. De provincie doet dit voor haar eigen eigendommen en provinciale belangen. Hieruit moet een beeld ontstaan van de effecten van klimaatverandering op de eigen organisatie en het totale grondgebied Zeeland.
2. Voeren van de Risicodialoog: De dialoog zet in op twee punten: enerzijds het vergroten van bewustwording in de samenleving en anderzijds de basis leggen voor de strategie en uitvoeringsagenda. De risicodialoog biedt inzicht in welke kwetsbaarheden acceptabel zijn en welke om actie vragen. Concreet gaat het hier om het verschil tussen risico's die Zeeland wil vermijden (grote schade, kans dat er slachtoffers vallen, maatschappelijke ontwrichting) en risico's die 'hinderlijk' zijn (tijdelijke hinder, geen slachtoffers, geen schade). Als risico's om actie vragen is de risicodialoog de basis voor een afweging waar deze actie thuishoort; bij de samenleving of de overheid. Ook kan de risicodialoog tot nieuwe inzichten in kwetsbaarheden of oplossingen daarvoor leiden.
3. Opstellen Strategie en uitvoeringsprogramma: De kennis van de klimaatstresstesten en de opbrengst uit de risicodialoog wordt samengebracht in een Klimaatadaptatie Strategie Zeeland. Hierin wordt tevens de opgedane kennis uit al uitgevoerde projecten meegenomen. De strategie bestaat uit drie onderdelen: (1) de Zeeuwse strategie, (2) de lokale strategie en (3) aanbevelingen voor nader onderzoek of toekomstige vervolgacties.

Tussen bovengenoemde stappen zijn sterke dwarsverbanden. Zo worden er nu al concrete maatregelen uitgevoerd die er op gericht zijn om overlast voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn de Stimuleringsregeling Groene Daken, vergroening van schoolpleinen, de Proeftuin Zoetwater en maatregelen tegen wateroverlast in het stedelijk gebied.

Consultatie
Het proces om te komen tot de KASZ is halverwege. Op basis van alle beschikbaar gekomen informatie en inzichten kan een stap worden gezet om een KASZ op te stellen. Voordat dit daadwerkelijk gebeurt, wordt PS geconsulteerd. Dit staat nader toegelicht in de bijgevoegde oplegnotitie.

Wat zijn de klimaateffecten?
Het opstellen van een klimaatadaptatie strategie heeft op zichzelf geen negatieve gevolgen van klimaatverandering op. Binnen het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie wordt de trits weten – willen – werken gehanteerd. De strategie voorziet in het onderdeel 'willen' en vormt een kader voor toekomstige ontwikkelingen en uitvoeringsprogramma's. Daarnaast worden in deze periode van het opstellen van de strategie ook al projecten uitgevoerd om de omgeving aan te passen aan de verwachte klimaatveranderingen. De klimaatadaptatie strategie heeft ook geen effecten op het klimaat, maar moet er juist voor zorgen dat Zeeland voorbereid is op de negatieve klimaateffecten en zich daarop weet aan te passen.

Wat mag het kosten?
Klimaatadaptatie is benoemd als 1 van de 5 bestuurlijke opgaven in het coalitieakkoord. In de begroting 2020 vindt daarvan een financiële doorvertaling plaats. Voor het totale proces voor het opstellen van de KaSZ, inclusief de risicodialoog, is €267.000,- beschikbaar tot en met 2020.
Tegelijkertijd zal dit jaar gewerkt worden aan het Zeeuws deltaplan zoet water. Voor deze actie uit het coalitieakkoord wordt u via een startnotitie Zeeuws Deltaplan Zoetwater geïnformeerd. Naast deze processen lopen de uitvoeringsprojecten, zoals de Proeftuin zoet water en bestaande subsidieregelingen zoals Groene Daken gewoon door. Deze zijn apart in de meerjarenbegroting opgenomen en vallen buiten dit statenvoorstel.

Financiële consequenties externe inhuur: geraamd op (kostensoort)
Voor het begeleiden van het doorlopen van het proces wordt deskundigheid op het gebied van communicatie en bewustwording ingeschakeld.

Onderwerp: Richtingen notitie Klimaatadaptatie: Zeeuwse risico's in beeld

---

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 januari 2020, nr. ; 20001772

b e s l u i t e n :

De Richtingen notitie Klimaatadaptatie: Zeeuwse risico’s in beeld vast te stellen als provinciaal, richtinggevend document voor de procesaanpak en wensen en bedenkingen in deze kenbaar te maken.